Eiropas Komisija

rescEU – Eiropas ārkārtas spēki, uz ko paļauties

Komisārs Janezs Lenarčičs par rescEU un ES civilās aizsardzības mehānismu

Klimata pārmaiņas ir viens no cilvēces lielākajiem izaicinājumiem, un ikviens no mums redz to postošās sekas. Ugunsgrēkos iet bojā meži un pilsētas, postošas vētras un plaši plūdi izposta apdzīvotas vietas, liekot cilvēkiem pamest mājas un ik gadu aiznesot sev līdzi tūkstošiem dzīvību.

NEVIENA VALSTS NAV PASARGĀTA NO DABAS KATASTROFĀM, KAS SĀK KĻŪT PAR REGULĀRU PARĀDĪBU.

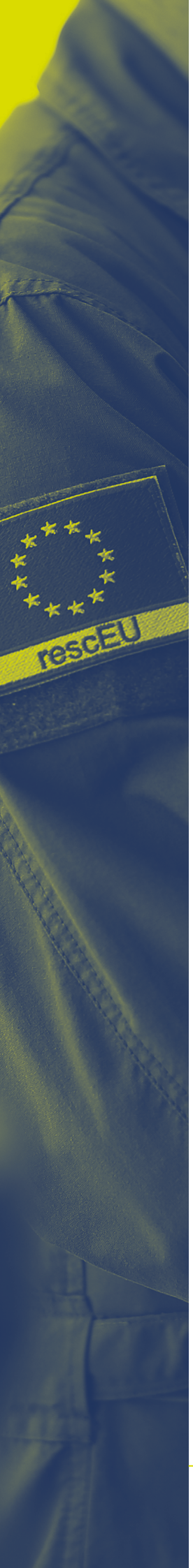
2017. gadā vien ugunsgrēkos Eiropā meži izdega vairāk nekā 1,2 miljoni hektāru platībā un bojā gāja 127 cilvēki, tostarp ugunsdzēsēji.[1] 2019. gadā ugunsgrēki skāra arī teritorijas aiz Ziemeļu polārā loka, radot pelnu un dūmu mākoņus, kas izmēra ziņā bija lielāki par visu Eiropas Savienību.[2] Šovasar arī pieredzējām melnu dūmu klātas debesis no Sibīrijas līdz Brazīlijai, no Vidusjūras līdz Arktikai, kā arī traģiskus dzīvību un iztikas avotu zaudējumus.

MUMS IR JĀPIELĀGO SAVI REAĢĒŠANAS MEHĀNISMI, LAI SPĒTU CĪNĪTIES AR ŠIEM PIEAUGOŠAJIEM DRAUDIEM.

Katastrofu gadījumos mums ir jāreaģē spēcīgi, ātri un koordinēti. Mums ir jāveic ieguldījumi labākā profilaksē un sagatavotībā. Pats galvenais – mums ir jāstrādā kopā. Nevienai valstij nebūtu jācīnās ar dabas katastrofām vienai pašai. To no mums sagaida mūsu pilsoņi – solidaritāte ir Eiropas Savienības galvenā atbildība un lielākais spēks.

Solidaritāte un sadarbība ir mūsu pamatvērtības. Kopš 2001. gada Eiropai ir vienots ES civilās aizsardzības mehānisms – sistēma reaģēšanai katastrofu gadījumā, kas ļauj valstīm, kuras skārusi apjomīga ārkārtas situācija, lūgt citu Eiropas valstu palīdzību. Sistēmas ietvaros līdz šim ir reaģēts uz vairāk nekā 300 palīdzības pieprasījumiem gan ES iekšienē, gan ārpus tās.

1 https://effis.jrc.ec.europa.eu/media/cms_page_media/40/Annual_Report_2017_final_pdf_uCckqee.pdf
2 https://twitter.com/WMO/status/1160872603961167872?s=20

Šis mehānisms šobrīd ir stiprāks nekā jebkad, pateicoties rescEU – papildu kapacitātes rezervēm jomās, kas ir identificētas kā problemātiskas Eiropas līmenī (piem., helikopteri, ugunsdzēsēju lidmašīnas un citi resursi). Šos resursus var ātri nosūtīt, lai papildinātu valstu pašu kapacitāti. Jaunā sistēma ir ne tikai "drošības tīkls" ekspertu, komandu un resursu mobilizēšanai, tā vienlaikus arī stiprina mūsu kolektīvo spēju novērst, sagatavoties un reaģēt uz katastrofām.

KĀDĒĻ MUMS IR NEPIECIEŠAMA SPĒCĪGĀKA UN PAMATĪGĀKA SISTĒMA?

Ekstrēmu laika apstākļu dēļ samazinās Eiropas valstu spēja sniegt savstarpēju palīdzību, it sevišķi situācijās, kad viena un tā pati katastrofa vienlaikus skar vairākas valstis. Pēdējos gados dažas mežu ugunsgrēku skartas valstis nesaņēma palīdzību, jo nevienai citai valstij tobrīd nebija nepieciešamās kapacitātes, lai piedāvātu ugunsdzēsējus vai ugunsdzēsēju lidmašīnas.

Šāda situācija nedrīkst atkārtoties. 2019. gada augustā Grieķijā izveidojās ārkārtas situācija, kad visā valstī 24 stundu laikā izcēlās 56 mežu ugunsgrēki. ES civilās aizsardzības mehānisms reaģēja nekavējoties, pirmo reizi aktivizējot rescEU rezerves. Trīs lidmašīnas no Itālijas un Spānijas tika nosūtītas uz skarto reģionu, lai palīdzētu Grieķijai ierobežot ugunsgrēkus.

Esmu pateicīgs visām valstīm par sniegto atbalstu un ieguldījumu rescEU darbībā. Es lepojos ar visiem ugunsdzēsējiem un ārkārtas dienestu darbiniekiem visā Eiropas Savienībā, kuri, aizvien riskējot ar savu dzīvību, glābj iedzīvotājus un ierobežo ekoloģiskos un ekonomiskos zaudējumus.

ES CIVILĀS AIZSARDZĪBAS MEHĀNISMS IR LIELISKA SISTĒMA.

Es turpināšu strādāt ar ES dalībvalstīm, lai pilnībā izmantotu jaunās rescEU rezerves potenciālu un nodrošinātu atbilstošus resursus visa veida ārkārtas situāciju risināšanai. Tam ir būtiska nozīme Eiropas spējā turpināt uzņemties vadošo lomu aizvien postošāku katastrofu seku novēršanā un atbalsta sniegšanā iedzīvotājiem gan pašmājās, gan citviet.

Janezs Lenarčičs
Eiropas Savienības krīžu pārvaldības komisārs

Vairāk informācijas

https://ec.europa.eu/echo/
ECHO-COMM-CP@ec.europa.eu